نگاه بیرون

شکاف سیاسی در خلیج‌فارس

REUTERS

بهاره شفایی

● رخنه ایجادشده میان قطر و کشورهای عضو همکاری‌های خلیج‌فارس، تبدیل به محوری‌ترین آزمون برای این کشورها درجهت حفظ همبستگی‌شان در طی سه‌دهه گذشته است. درحالی که گمان می‌رود این کشورها از سوی دشمنانی مشترک همواره مورد تهدید واقع می‌شوند، سال‌هاست که برای تبدیل پیمان صورت‌گرفته میان این شش کشور به اقتصادی یکپارچه با کشمکش‌های بسیاری روبه‌رو هستند و تلاش‌هایشان برای ایجاد اتحادیه گمرکی و سیاست‌های یکپارچه میان اعضا و نیز ارتش مشترک ناتمام مانده است. شورایی که اعضایش متشکل از قطر، امارات‌متحده‌عربی، بحرین، عربستان‌سعودی، عمان و کویت هستند. منتقدان شورای همکاری‌های خلیج‌فارس را به‌دلیل حسدورزی‌ها بر سر مسایل پیش‌پاافتاده در منطقه، نزاع‌های مرزی و نیز نفوذ قدرتمند بزرگ‌ترین عضو این شورا در مسایل منطقه‌ای، یعنی عربستان‌سعودی، مقصر می‌دانند، اما کشمکش به‌وجودآمده طی چندروز اخیر از آنجا پررنگ‌تر شده است که عربستان‌سعودی و امارات‌متحده‌عربی به‌دلیل حمایت قطر از گروه اسلامی اخوان‌المسلمین در مصر و گروه‌های افراطی اسلام‌گرا در سوریه و نیز حماس خشمگین شده و سفرای خود را از این کشور فرا خواندند. این در حالی است که عربستان و امارات‌متحده‌عربی، گروه‌های اسلامگرای ذکرشده را تروریستی و دشمنانی خطرناک از منظر سیاسی برای منطقه، خوانده بودند. در این میان جهت‌گیری‌های سیاسی اتخاذشده توسط قطر به‌خصوص برای عربستان منشأ چنددستگی و عدم اتحاد تلقی شد. ملک عبدالله پادشاه عربستان معتقد است که پس از شکل‌گیری بهار عربی در منطقه و ترس از مداخله کشورهای منطقه در سیاست کشورهایی که در گذار جنبش‌های انقلابی هستند، چنددستگی در میان اعضای شورای همکاری‌های خلیج‌فارس تهدیدی بزرگ برای این شورا تلقی می‌شود. این در حالی است که قطر بر موضع خود پافشاری کرده و سیاست‌های عربستان و دیگر اعضای این شورا را که باعث موضع‌گیری‌های بی‌سابقه میان کشورهای عضو در مخالفت با این کشور شده است، اشتباهی بزرگ نامیده و مدعی است که این کشورها از کودتایی که باعث کشته‌شدن مردم مصر در مقابل چشمان جهانیان شده، حمایت کرده‌اند و از قطر نیز همین خواسته را دارند، اما قطر هیچ‌گاه از رژیمی که مردم خود را برای به قدرت رسیدن به خاک‌وخون بکشد، حمایت نخواهد کرد زیرا به عقیده این کشور همه دعواها بر سر روی‌کارآوردن ژنرال السیسی به صحنه قدرت در مصر بوده است.

پارلمان «کریمه» بیانیه استقلال را تصویب کرد

فابیوس: تحریم روسیه به‌زودی آغاز می‌شود

عکس: AP

شرق: با وجود تهدیدهای کشورهای غربی، پارلمان کریمه بیانیه استقلال این منطقه را تصویب کرد. در جلسه روز گذشته پارلمان کریمه ۷۸ نفر از صد نماینده دولت خودمختار کریمه به استقلال این شبه‌جزیره و الحاق آن به روسیه رای مثبت دادند. آرایی که برای برگزاری همه‌پرسی پیوستن به روسیه الزامی است. در حالی که پارلمان کریمه، بیانیه استقلال جمهوری کریمه را تصویب کرد، دومای روسیه ۲۱ ماه جاری میلادی (مارس) نشستی را درخصوص بررسی پیش‌نویس قانون پیوستن شبه‌جزیره کریمه به این کشور بررسی می‌کند. تکاپوی منطقه کریمه برای استقلال از اوکراین در حالی بالا گرفته که سفیر آمریکا در اوکراین گفت، واشنگتن نتایج هر رفراندمی را که برای تعیین آینده منطقه خودمختار کریمه انجام شود، به رسمیت نمی‌شناسد. اتحادیه اروپا نیز تحریم‌های شدیدتر علیه روسیه را در دستور کار خود قرار داد. به‌گفته دیپلمات‌ها، اتحادیه اروپا احتمالا دوشنبه هفته آینده درباره تحریم‌های بیشتر علیه روسیه تصمیم خواهد گرفت. این در حالی است که لوران فابیوس، وزیرخارجه فرانسه می‌گوید این اتحادیه طی روزهای آینده تحریم‌هایش علیه روسیه را اجرایی خواهد کرد.

همچنین در شرایطی که جان کری دیدار با ولادیمیر پوتین را بی‌فایده خوانده است، آمریکا از احتمال دیدار وزرای امورخارجه آمریکا و روسیه در هفته جاری با هدف مذاکره بیشتر در مورد حل‌وفصل بحران اوکراین خبر داد. این در حالی است که لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه گفت، پیشنهادهای شرکای آمریکایی درباره سازش در اوکراین مناسب روسیه نیست چراکه در آنها تنها به درگیری موجود میان مسکو و کی‌یف اشاره شده است. لاوروف در نشستی با ولادیمیر پوتین گفت: ما به‌همراه اعضای شورای امنیت ملی روسیه پیشنهادهای مقابله‌ای خود را آماده کردیم. این پیشنهادها با هدف حل بحران اوکراین بر پایه قوانین بین‌المللی آماده شده و بدون استثنا منافع تمامی اوکراینی‌ها را در نظر گرفته است. او افزود: ما از جان کری، وزیرامورخارجه آمریکا دعوت کردیم تا برای مذاکره درباره بحران اوکراین به روسیه بیاید. اما او اعلام کرده که برای مدتی این سفر را به تعویق می‌اندازد. تصمیم روسیه برای خارج‌نشدن از کریمه کشورهای غربی را به تحرکاتی واداشته است. در همین حال سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) قرار است برای زیر نظرگرفتن مرزهای اوکراین هواپیماهای تجسسی خود را در لهستان و رومانی مستقر کند. در تحولی دیگر پنجمین نشست شورای امنیت سازمان ملل در مورد وضعیت اوکراین نیز بی‌نتیجه به اتمام رسید. تحولات اوکراین در حالی به سمت پیچیده‌ترشدن پیش می‌رود که ویکتور یانوکوویچ، رییس‌جمهوری مخلوع اوکراین در سخنان کوتاه دیروز خود بار دیگر تاکید کرد رییس‌جمهور است.

شورای همکاری خلیج‌فارس، قطر را تحریم می‌کند

تنش میان کشورهای شورای همکاری خلیج‌فارس و قطر به بالاترین سطح خود طی سال‌های اخیر رسیده است. شکاف‌ها با تصمیم عربستان‌سعودی، امارات‌متحده‌عربی و بحرین در زمینه خارج‌کردن سفرای خود از قطر عمیق‌تر شد و به اوج رسید. این حرکت بی‌سابقه و ناگهانی ناشی از اختلاف‌نظر ۱۸ماهه قطر و همسایگانش در مورد نقش فعال این شیخ‌نشین کوچک در خاورمیانه و به‌ویژه موضع این کشور در قبال اخوان‌المسلمین و سقوط محمد مرسی، رییس‌جمهور اخوانی مصر در تابستان ۲۰۱۳ است. موضع‌گیری‌های شبکه «الجزیره» متعلق به قطر در طول قیام‌های بهار عربی نیز آرام‌آرام صبر کشورهای شورای همکاری خلیج‌فارس را به سمت سرریزشدن پیش برد. حالا با رسیدن تنش‌ها به بالاترین سطح خود، مسوولان اماراتی اعلام کرده‌اند که این کشورها درصدد هستند تا تحریم‌های دیگری از جمله تحریم هوایی و بستن مرزهای خود با قطر را علیه دوحه اعمال کنند. به گزارش «ورد تریبون» کشورهای شورای همکاری خلیج‌فارس، قطر را به اعمال تحریم تهدید کرده‌اند. به گفته تحلیلگران و مقامات رسمی قطر به‌دلیل حمایت از گروه‌هایی که تهدیدی برای منطقه به حساب می‌آیند، جریمه می‌شود. امارات به نقل از مسوولان این کشور اعلام کرد که اگر قطر حمایت از «گروه‌های تروریستی» را متوقف نکند، کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس تحریم‌های جدیدی را علیه دوحه وضع خواهند کرد. همچنین مسوولان اماراتی اعلام کردند که کویت نیز قصد دارد به دیگر کشورهای عرب حوزه خلیج‌فارس برای اعمال تحریم علیه دوحه بپیوندند. این در حالی است که دولت قطر مخالفت خود را با درخواست سه‌کشور حوزه خلیج‌فارس برای تغییر سیاست‌خارجه خود اعلام و تاکید کرد که سیاست‌خارجه دوحه قابل مذاکره نیست. خالدالعطیه، وزیر امورخارجه قطر تصریح کرد: ما حق داریم که دیدگاه‌های خاص خود را داشته باشیم و تصمیم‌گیری‌های مجزا کنیم. او افزود: استقلال سیاست‌خارجه قطر قابل مذاکره نیست و ما به این مساله اعتقاد راسخ داریم که اظهارات اخیر برادرانمان در عربستان، امارات و بحرین هیچ ارتباطی با امنیت داخلی کشورهای شورای همکاری خلیج‌فارس ندارد و این اظهارات قبل از هر چیز ناشی از تفاوت دیدگاه‌ها درخصوص مسایل بین‌المللی است، اما یکی دیگر از مسایلی که خشم عربستان را برانگیخته است، حمایت قطر و تلاش‌های این کشور در جهت ارتباط میان حماس و حزب‌الله لبنان است. در همین راستا روزنامه «القدس‌العربی» از درخواست خالد مشعل برای ترک قطر جهت ممانعت از بالاگرفتن اختلافات میان کشورهای حوزه خلیج‌فارس خبر داد و اعلام کرد که این درخواست از سوی امیر قطر رد شده است. همزمان با اتفاقات اخیر، هوشیار زیباری، وزیرخارجه عراق از تصمیمات اخیر عربستان مبنی بر تروریست‌خواندن گروه‌های وابسته به القاعده و جبهه النصره استقبال و این تصمیم عربستان را گامی درست قلمداد کرد.

هرروز از صلح دورتر می‌شویم

بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم اسراییل ضمن ابراز ناامیدی نسبت به رسیدن به توافق صلح با طرف فلسطینی گفت: هر توافقنامه‌ای را که در آن به حق بازگشت فلسطینی‌ها اشاره شده باشد، امضا نمی‌کنم. او گفت: ما هرروز از رسیدن به توافق صلح با فلسطین دورتر می‌شویم. **(ایسنا)**

پشیمان نیستم

ادوارد اسنودن مقاطعه‌کار سابق آژانس امنیت‌ملی آمریکا گفت: به هیچ‌وجه از افشاگری درخصوص برنامه‌های جاسوسی و نظارتی این آژانس پشیمان نیست. این در حالی است که رییس این آژانس از تصویب قریب‌الوقوع قوانینی خبر داد که خبرنگارها را از انتشار افشاگری‌های منع می‌کنند. **(خبرگزاری فرانسه)**

اصلاحات در خطر تهدید

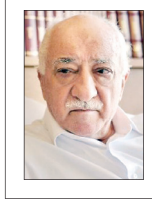

فتح‌الله گولن، روحانی در تبعید ترکیه‌ای با مشابه‌دانستن حرص و طمع نخست‌وزیر ترکیه برای دستیابی به قدرت همانند نظامیان، هشدار داد که اصلاحات سیاسی و اقتصادی در یک دهه گذشته در معرض تهدید است. گولن گفت: محدودکردن آزادی اینترنت اعتماد به اردوغان در میان مردم را از بین برده است. **(رویترز)**

بریده اخبار

● **ترکیه:** برکین الوان نوجوان ۱۵ساله‌ای که ۹ماه پیش در استانبول به‌علت برخورد یک گلوله گاز اشک‌آور به سرش به کما رفته بود در بیمارستان درگذشت. از سوی دیگر ترکیه پنج‌نفر از محکومانی را که متهم به دست‌داشتن در توطئه کودتا علیه دولت آنکارا بودند، در بحبوحه ناآرامی‌ها و تنش‌های سیاسی در این کشور آزاد کرد. همچنین رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر ترکیه سخنان خود را مبنی بر اینکه یک «دولت موازی» تلاش می‌کند تا روند صلح با کردها را منحرف کند، بار دیگر تکرار کرد. **(رویترز)**

● **ونزوئلا:** در جریان درگیری‌های خیابانی شهر سن کریستوبال در غرب ونزوئلا که با حمله نیروهای امنیتی به موانع ایجادشده در تقاطع‌های کلیدی همراه شد، یکی از رهبران دانشجویان معترض هدف تیراندازی قرار گرفت و کشته شد. علاوه بر این چندصد پزشک و دانشجوی رشته پزشکی ونزوئلا در اعتراض به شرایط وخیم بیمارستان‌ها و کمبود دارو و نیازهای اساسی در این کشور دست به اعتراض زدند. **(آسوشیتدپرس)**

● **سوریه:** یونیسف اعلام کرد، تعداد کودکانی که تحت‌تاثیر جنگ داخلی سوریه قرار گرفته‌اند با احتساب صدهاهزار جوان سوری که در بخش‌های تصرف‌شده این کشور به دام افتاده‌اند، به بیش از دوبرابر افزایش یافته است. سه انفجار پیاپی ظهر دیروز مقر نیروهای دفاع مردمی وابسته به کردهای شمال سوریه در شهر قامشلی را هدف قرار داد که باعث کشته و زخمی‌شدن دهها نفر شد. **(ایسنا)**

● **افغانستان:** مراسم تدفین مارشال «محمد قسیم فهیم»، معاون رییس‌جمهوری افغانستان در میان اندوه هزاران‌نفر در منطقه «بادام باغ» کابل انجام شد و جسد او به خاک سپرده شد. **(بی‌بی‌سی)**

● **عراق:** هزاران‌نفر از حامیان جریان صدر عراق در اعتراض به اظهارات اخیر نوری مالکی علیه مقتدی صدر، در استان‌های مختلف این کشور تظاهرات کردند. **(ایسنا)**

● **عربستان:** دادگاهی در ریاض یک شهروند فعال عربستانی را به اتهام شرکت در تظاهرات ضد دولتی به ۱۰سال حبس محکوم کرد. **(ایسنا)**

● **کره‌شمالی:** سازمان ملل در گزارشی اعلام کرده کره‌شمالی از اقدامات مقابله‌ای پیچیده از جمله استفاده از سفارتخانه‌های خود برای تسهیل در روند تجاری غیرقانونی سلاح برای دورزدن تحریم‌های سازمان‌ملل بهره می‌برد. از سوی دیگر یگان‌هایی از انقلابیون سابق لیبی، نفتکشی را که با پرچم کره‌شمالی قصد داشت به‌صورت غیرقانونی به انتقال نفت از لیبی بپردازد، تحت کنترل خود گرفتند. **(رویترز)**

● **پاکستان:** «احمدرضا کسوری»، وکیل پرویز مشرف، رییس‌جمهور سابق پاکستان اعلام کرد موکلش تازمانی که دادگاه امنیت تمام و کمال وی را تامین نکند در دادگاه حاضر نخواهد شد. **(نیشن)**